

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 479

van **MAAIKE DE VREESE**

datum: 11 maart 2020

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Verbale en fysieke agressie tegen justitieassistenten - Stand van zaken

Agressie tegen agenten, hulpverleners of buschauffeurs van De Lijn is een drieste trend geworden. In 2018 waren er 1860 gevallen van agressie bij De Lijn. Volgens de laatste cijfers waren er in de eerste 9 maanden van vorig jaar 1274 incidenten: in 1072 gevallen ging het om verbale agressie, bij de overige 202 gevallen ging het om fysieke agressie. Door de agressie waren werknemers van De Lijn meer dan 20.000 uren werkonbekwaam.

Ook agenten komen in aanraking met deze problematiek. Dankzij de Algemene Nationale Gegevensbank (ANG), een politiedatabank waarin feiten geregistreerd worden op basis van processen-verbaal die voortvloeien uit de missies van de gerechtelijke en bestuurlijke politie, hebben we een overzicht van agressie tegenover agenten. Het aantal meldingen van opzettelijke slagen aan en/of verwondingen bij een politieambtenaar in de periode 2013-2018 waren: 868 (2013), 923 (2014), 809 (2015), 789 (2016), 852 (2017) en 400 (enkel eerste semester 2018).

Ook hulpverleners komen in aanraking met deze problematiek. Officiële cijfers worden niet bijgehouden, en dus is het moeilijk om een globaal beeld te krijgen, maar uit intern onderzoek blijkt dat acht op de tien verleners van spoedeisende hulp met agressie te maken krijgen. Daarom lanceerde Spoedmagazine en de Ambulanciersunie eind 2019 een sensibiliseringscampagne.

1. Kan de minister een overzicht geven van het aantal meldingen van agressie tegenover justitieassistenten tijdens de periode 2014-2019? Graag een opdeling per jaar.
2. Kan de minister een opdeling geven van de meldingen van enerzijds verbale agressie en anderzijds fysieke agressie?
3. Kan de minister een opdeling geven per provincie?

ANTWOORD

op vraag nr. 479 van 11 maart 2020

van **MAAIKE DE VREESE**

Toen de justitiehuisen met de zesde staatshervorming Vlaams werden, werden meldingen van ongewenst gedrag door derden per justitiehuis op papier bijgehouden in een feitenregister. Er was geen centraal beheer voorzien en de manier van registratie verschilde per justitiehuis. Sinds midden 2017 kunnen de personeelsleden van de afdeling Justitiehuisen die slachtoffer geworden zijn van ongewenst gedrag door derden dit anoniem melden via een online formulier op het intranet. Deze meldingen worden op niveau van het Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin bijgehouden en jaarlijks gerapporteerd aan de Gemeenschappelijke dienst voor preventie en bescherming op het werk (GDPB). Daarom zijn er enkel vergelijkbare cijfers voor de periode 2017-2019 ter beschikking. Deze worden in onderstaande tabel weergegeven. Gezien de meldingen anoniem gebeuren, zijn er geen cijfers per provincie.

	Verbale agressie	Fysieke agressie	Totaal
2017*	5	2	7
2018	13	6	19
2019	9	2	11

Ondanks het feit dat de meldingsprocedure via de online-tool nu minder omslachtig is dan voordien, zijn er weinig meldingen van ongewenst gedrag. Volgens de afdeling HR en Organisatie van het Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin lijkt dit dan ook een onderschatting te zijn van het aantal reële incidenten. Daarnaast kan deze onderrapportage ook wel te maken hebben met de specifieke werkcontext van een justitieassistent. Binnen het werken in een gedwongen kader, zoals dit bij de daderbegeleiding het geval is, is er steeds sprake van een zeker spanningsveld tussen begeleiden van en toezicht houden op de justitiabele. Weerstand bij de justitiabelen is de justitieassistent dan ook niet vreemd en maakt voor hen deel uit van het werken in een gedwongen kader waardoor ze een incident mogelijks minder snel dan zouden melden in mensen die werkzaam zijn in een andere context.

Maar incidenten kunnen altijd voorvallen. Indien het toch nodig zou zijn, kunnen de justitieassistenten daarom gebruik maken van een alarmknop waarmee de gesprekslokalen in de justitiehuisen zijn uitgerust die de ordediensten alarmeert. De zorg voor en veiligheid van het personeel blijft uiteraard een prioriteit voor mij als Vlaams minister van Justitie en Handhaving.